

Årsrapport for Slett U-landsgjelda
2012

Innstilling til Årsmøte 16. april 2013

13.03.2012

Ingrid Harvold Kvangraven og Gina Ekholt

SAMMENDRAG

Politiske resultater

- Regjeringen iverksetter gjennomføring av en norsk gjeldsrevisjon
- Prinsipper for å fremme ansvarlig utlån og långiving lanseres i Unctad
- FNs menneskerettighetsråd ønsker veiledende prinsipper for gjeld og menneskerettigheter velkommen
- Norge støtter et treårig prosjekt på implementering av prinsippene og en ny gjeldsslettemekanisme i Unctad
- FNs generalforsamling diskuterer gjeldsslettemekanisme for første gang
- Norge slettet 42 millioner av Guineas gjeld uten at bistandsbudsjettet ble belastet
- Norge slettet resten av Elfenbenskystens gjeld til Norge. Dette utgjorde ca 198 millioner kroner, og ble slettet uten at bistandsbudsjettet ble belastet
- Verdensbanken inkluderer sivilsamfunnskrav om rapporteringsmuligheter i reformen av investeringslån
- Stortingsmeldingen om Norge og FN trekker fram UNCTAD som en viktig og riktig aktør for å jobbe med gjeldsspørsmål og ansvarlig utlån

Ferdigstilte prosjekter

- Rapport og seminar: "Fra prinsipper til handling. Etter Unctad: Veien mot mer ansvarlig utlån og lånopptak"
- Rapport og seminar: "Etisk underskudd – Hvordan innføring av krav om åpenhet hos låntakerne kan gjøre Oljefondet til en mer ansvarlig långiver"
- Rapportlansering og seminar: "Exportable? Er den norske gjeldsrevisjonen relevant internasjonalt?"
- Seminar med tunisisk sivilsamfunn og parlamentsmedlem: "Den arabiske våren og diktatorgjeld"

POLITISKE RESULTATER OG PROSESSER

2012 har vært et godt år for SLUGs politiske arbeid. I april lanserte Unctad **Prinsipper for å fremme ansvarlig utlån og låneopptak**. Dette er et prosjekt som ble påbegynt i 2008, og som har vært finansiert av Norge. Da prinsippene skulle lanseres i Doha, Qatar ble det het kamp om hvorvidt Unctad i det hele tatt skulle fortsette å arbeide med gjeldsproblematikk. SLUG var tilstede på konferansen, og gjennom samarbeid mellom SLUG og Utenriksdepartementet fikk delegatene sikret at gjeld ble i Unctads mandat.

I juni ønsket FNs Menneskerettighetsråd sterke retningslinjer er på **gjeld og menneskerettigheter** velkommen. I løpet av de siste to årene har Cephas Lumina, FNs ekspert på gjeld og menneskerettigheter samlet anbefalinger og tiltak som kan sikre at gjeldsforpliktelser ikke undergraver menneskerettighetene (særlig de økonomiske, sosiale og

kulturelle rettighetene). SLUG har ved flere anledninger gitt innspill til de veiledende prinsippene, og setter pris på referanser til illegitim gjeld, gjeldsrevisjon og behovet for en ny, uavhengig gjeldsslettemekanisme.

I løpet av sommeren hadde SLUG en twitter-kampanje der vi ga gode grunner til at Utviklingsminister Heikki Holmås skulle sette i gang den **norske gjeldsrevisjonen**. 15. august ble det annonsert at Norge som første kreditorland vil gjennomføre en gjeldsrevisjon, og SLUG spilte inn på utkast til arbeidsbeskrivelse. Revisjonen skal bygge på Unctads prinsipper.

Allerede i mars var SLUG i gang med innspill til **partiprogrammer**, et arbeid som har vist seg å bære frukter. Både KrF og Venstre har integrert SLUGs innspill i sine seneste utkast. Partiprogrammene er en viktig arena for SLUGs politiske arbeid, noe vi særlig så effekten av i Soria Moria II. Utfordringen i 2012 var i hovedsak å få de borgerlige partiene til å integrere forslagene våre, og vi er derfor glade for at sentrumspartiene har lyttet til oss.

I oktober kom **statsbudsjettet** for 2013. Siden 2007 har vi jobbet for å stoppe nedgangen i kapittel 70 som setter av penger til gjeldsslette og til gjeldsrelaterte tiltak. I statsbudsjettet for 2012 ble nedgangen stoppet, og i statsbudsjettet for 2013 økte posten med 10 prosent. I kroner tilsvarer dette en økning på 27 millioner, og de totale midlene satt av på gjeldsposten i 2013 vil være på 292 millioner kroner. SLUG mener likevel at mer midler må til for at Norge skal kunne fortsette å ha en toneangivende rolle for gjeldsslette og internasjonale retningslinjer for ansvarlig utlån. Det internasjonale pengefondet (IMF) melder at 1/3 av lavinntektsland nå er svært sårbare for å havne i gjeldskriser, noe som understreker behovet for nye gjeldssletteinitiativer. Det er særlig viktig at Norge setter et godt eksempel for andre utlånerland ved å beholde nivået, eller øker denne budsjettposten.

På et sidearrangement i Tokyo om en ny gjeldsslettemekanisme, som SLUG også var med på å arrangere, annonserte utviklingsminister Heikki Holmås at Norge vil finansiere en studie i FN-konferansen om handel og utvikling (Unctad) for å arbeide for **en ny gjeldsslettemekanisme**. I kjølvannet av dette ble gjeldsslettemekanisme for første gang diskutert i FNs generalforsamling. SLUG var på plass i New York og fikk delta både i diskusjonen og på Unctads ekspertgruppemøte for arbeidet for en ny gjeldsslettemekanisme.

SLUG har også fulgt de **internasjonale finansinstitusjonene** tett i 2012. Særlig har vi fulgt moderniseringsprosessen i Verdensbanken og kondisjonalitetsrevisjonen i Det internasjonale pengefondet. I forbindelse med vår- og årsmøtene har vi sendt inn brev til styremedlemmene våre i banken og fondet. Etter mye press fra oss og andre internasjonale organisasjoner gikk Verdensbanken tilbake på noen av reformforslagene de hadde vedtatt, som vi mener ville

svekket banken som ansvarlig utlåner.

Når det gjelder **gjeldsslette for bestemte land**, har SLUG i 2011 jobbet særlig med Burma. Burmas tilfelle er komplisert: Den tidligere militærjuntaen har begynt en demokratiseringsprosess, og kreditorene belønner regimet med gjeldssletteforhandlinger. Burmas gjeld til Norge stammer fra Skipseksportkampanjen, og ble bestemt slettet i 2006 når landet fikk et internasjonalt anerkjent regime på plass. I 2012 har flere land slettet gjeld til Burma, og SLUG har minnet Regjeringen på meldingen fra Stortinget om at Norge ikke skal vente på internasjonale gjeldssletteinitiativer, men slette gjeld bilateralt og betingelsesløst. I februar 2013 slettet Norge Burmas gjeld bilateralt og betingelsesløst.

SLUG deltok i følgende høringer i 2012:

- Revidert nasjonalbudsjett for 2012 i Finanskomiteen
- Ny Stortingsmelding om norsk FN-politikk
- "Gi SV beskjed": Innspill til SVs prioriteringer i statsbudsjettet for 2013
- Høring i Venstres programkomité

INFORMASJON

Hovedtema #1 Oljefondets investeringer i statsobligasjoner

Mens debatten om etiske retningslinjer for fondets investeringer i selskaper har pågått i en årrekke, er investeringer i statsgjeld (som i praksis er utlån) mindre debattert. I 2009 ba Stortinget Regjeringen om å forbedre rammeverket for slike investeringer. Etter en gjennomgang i 2010 ble rammeverket endret fra å utelukke Burma, til å utelukke stater som omfattes av internasjonale sanksjoner – som i praksis bare gjelder Burma. I 2009 lanserte SLUG rapporten «**Borrow my pension. The Norwegian Government Pension Fund – Global: a responsible lender?**». Rapporten vakte stor interesse nasjonalt og internasjonalt fordi det var første gang Oljefondets rolle som investor i statsobligasjoner ble problematisert. Rapporten tok utgangspunkt i de etiske retningslinjene for investeringer i bedrifter og selskaper, og spurte hvorfor det ikke fantes lignende retningslinjer for investeringer i stater. Rapportforfatter Øygunn Brynildsen argumenterte for at etiske retningslinjer ikke nødvendigvis vil bryte med Regjeringens ikke-politiske forvaltning av fondet. Brynildsen skriver videre at retningslinjer må på plass for å sikre at den norske befolkningen ikke tjener penger på investeringer i illegitim gjeld.

Å ha gode retningslinjer for SPUs kjøp av statsobligasjoner er viktig for å sikre at Norge opptrer som en ansvarlig utlåner. SLUG er en av få organisasjoner som jobber med bedre

retningslinjer for Oljefondets investeringer i statsobligasjoner, og har derfor behov for å utarbeide egne analyser og politiske innspill. Muliggjort med tilleggstilskudd fra Norad ansatte SLUG økonom Leon du Toit for å se undersøke hvordan krav om åpenhet kan settes som et kriterie for Oljefondets kjøp av statsobligasjoner. Dette prosjektet er en videreføring av pilotprosjektet som ble gjennomført av Astrid Iversen og Pål Ulvedal i 2011. I rapporten "Etisk underskudd" redegjør rapportforfatteren Leon Du Toit for hvordan innføring av krav om åpenhet hos låntakerne kan gjøre Oljefondet til en mer ansvarlig utlåner. Rapporten slår fast at dagens situasjon utgjør et *demokratisk underskudd* ettersom Stortinget og den norske befolkning ønsker at Oljefondets investeringer skal være etiske.

Rapporten ble lansert 22. november. Leon Du Toit presenterte funnene i rapporten, SLUGs styreleder Catharina Bu holdt en appell og Mimir Kristjanson styrte en debatt mellom statssekretær Hilde Singaas, FrPs utenrikspolitiske rådgiver Pål Arne Davidsen og politisk rådgiver i Amnesty Beate Ekeløve-Slydal. Paneldeltakerne var enige om at rapporten var solid, viktig og konstruktiv, men hadde ulike innvendinger til de konkrete forslagene rapporten legger frem. Singaas var skeptisk til at Oljefondet skulle bli for politisk om Oljefondet innførte slike retningslinjer. Hun presiserte likevel at å sikre ansvarlige investeringer er noe de jobber med kontinuerlig og rapporten vil leses nøye i Finansdepartementet og Norges Bank.

Pål Arne Davidsen synes forslaget i rapporten er konstruktivt, men for detaljert. Han trakk fram behovet for samstemt politikk for utvikling, og at de manglende reglene for hvordan Oljefondet gir utlån bryter med samstemtheten. Beate Ekeløve-Slydal, på sin side, vil ha retningslinjer som går lenger enn det SLUGs rapport legger fram. Hun vil ha mer fokus på rettstaten og menneskerettighetsbrudd. Til slutt lovet Davidsen at FrP vil jobbe for at saken tas opp igjen i Stortinget.

Hovedtema #2 Den norske gjeldsrevisjonen

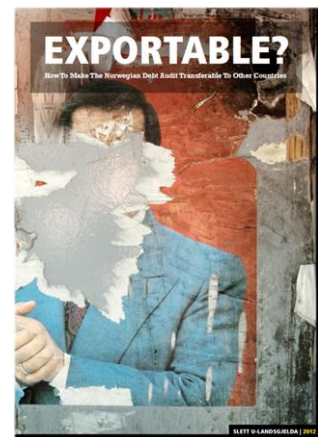

I 2012 har gjeldsrevisjon vært et viktig tema. Før sommeren konsentrerte vi oss om å skape blest og interesse for tema blant medlemsorganisasjoner, media og Stortingspolitikere for å legge press på regjeringen for å gjennomføre en gjeldsrevisjon. I april sendte vi brev til finansminister Sigbjørn Johnsen med støtte fra medlemsorganisasjonene våre Changemaker, Fagforbundet, Fellesrådet for Afrika, Forut, Framtiden i Våre Hender, Kirkens Nødhjelp, KFUK-KFUM Global, Kristelig Folkeparti Ungdom, Norges Katolske Kvinneforbund, Redd Barna, Rød Ungdom, SAIH, og Sosialistisk Ungdom. Vi fikk også Hans Olav Syversen (KrF) til å stille spørsmål i Stortinget til daværende utviklingsminister Erik Solheim om hvor gjeldsrevisjonsprosessen var kommet.

Før sommeren var det like før gjeldsrevisjon skulle opp i Stortinget, men det ble utsatt i siste liten. I løpet av ferien holdt vi presset oppe gjennom en twitterkampanje, og tvitret til sammen 35 grunner til hvorfor regjeringen skal gjennomføre en gjeldsrevisjon og grunnene ble re-tweetet 234 ganger. I tillegg til høy Twitter-aktivitet, hadde vi en rekke presseoppslag om gjeldsrevisjon i løpet av sommeren. Vi hadde først en debattrekke med utviklingsminister Heikki Holmås om gjeldsrevisjon i Klassekampen (3 innlegg) og deretter et innlegg om gjeldsrevisjon med Changemaker i Dagsavisen.

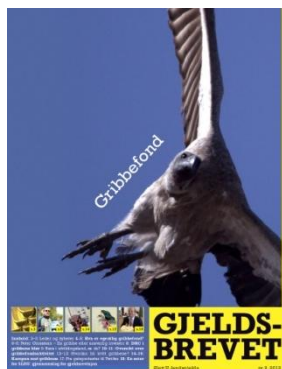
Sommeren 2012 kunngjorde den norske regjeringen at Norge skal bli det første kreditorlandet som gjennomfører en gjeldsrevisjon. Revisjonen innebærer en gjennomgang av utviklingslands bilaterale gjeld til Norge, basert på FNs retningslinjer for ansvarlig utlån samt Garantiinstituttet for eksportkrediters (GIEK) egne retningslinjer. SLUG har kjempet for en gjeldsrevisjon siden 2006, og anser det at Norge nå skal gjennomføre en som et viktig skritt i retning av økt medansvar for kreditorer. Revisjonen kan identifisere feil og mangler i dagens utlånspraksis og dermed fremme mer ansvarlig utlån i framtida. I tillegg kan revisjonen avdekke om det finnes mer illegitim gjeld i Norges utlånsportefølje.

Høsten 2012 lanserte vi prosjektet “Exportable: Hvordan sikre at den norske gjeldsrevisjonen får internasjonale ringvirkninger?”. Prosjektet innebar en reise til Tunisia hvor de i dag diskuterer om de skal gjennomføre en gjeldsrevisjon i parlamentet. Rapporten presenterer perspektiver fra Tunisia i tillegg til innspill fra frivillige organisasjoner og akademikere fra hele verden. Innspillene viser at den norske gjeldsrevisjonen har betydelige mangler som en modell for andre land. Viktigst er det at den anvender en metode som er basert på en skrivebordsstudie. Informantene fra Tunisia argumenterer for at en gjeldsrevisjon i Tunisia må kunne undersøke de endelige virkningene lånene har hatt. En revisjon gjennomført som en skrivebordsstudie vil ikke bare gjøre revisjonen mindre overførbar til Tunisia og andre land, det vil også svekke legitimiteten av revisjonens resultater og konklusjoner.

Vi la fram disse resultatene på et seminar med statssekretær i UD, Arvinn Gagdil og den tunisiske parlamentarikeren som lanserte gjeldsrevisjonen, Mabrouka Mbarek. På seminaret sa Gagdil at de tar innspillene seriøst og vil sørge for å bruke egne ambassader når det er mulig for å nå ut til berørte parter. Mbarek lanserte også ideen om en klubb av land som gjennomfører gjeldsrevisjoner (“Club of Auditors”). Hvis dette blir fulgt opp kan det være begynnelsen på noe som kan ha faktiske politiske virkninger internasjonalt.

Gjeldsbrevet

SLUG ga ut to Gjeldsbrev i 2012. Gjeldsbrevet 1/2012 kom ut i juni og ble sendt til 430 abonnenter, 70 organisasjoner, 30 redaksjoner og 8 folkehøgskoler. Dette utgjør en oppgang på 80 abonnenter siden 2011. Temaet for Gjeldsbrevet 1 var gjeld og menneskerettigheter, og tok opp tema som de nye retningslinjene for gjeld og menneskerettigheter lansert i FN, de nye retningslinjene for ansvarlig utlån og låneopptak lansert i FN og mer. Lokallaget i Bergen bidro også til denne utgaven. Gjeldsbrevet 2/2012 handlet om gribbefond.

Vi valgte dette temaet fordi det er noe vi ofte får pressehenvendelser om, men vi har ikke hatt spesiell ekspertise på området. Etter å ha jobbet med mange tekster om gribbefond er nå i hvert fall redaksjonen på 5 stk godt oppdatert på tema.

Forhåpentligvis er leserne våre også det. Alle tidligere Gjeldsbrev kan lastes ned på www.slettgjelda.no

Foredrag og seminarer

I 2012 holdt SLUG til sammen over 30 foredrag, seminarer og innledninger rundt om i landet, altså en økning på mer enn 50% fra 2011. Målgruppene har vært folkehøgskoler, ungdomspartier, ungdomsorganisasjoner, studenter, videregående skoler og SLUGs medlemsorganisasjoner. Enkelte har etterspurt foredrag, men SLUG har også invitert seg selv til flere av arrangementene. I 2012 begynte SLUG å evaluere foredragene, ved å sende ut evalueringsskjemaer til skoler og organisasjoner i etterkant av foredragene. Publikum vurderte foredragsholder på en skala fra 1-10, og SLUG fikk disse snittene for følgende spørsmål:

1. Det rent faglige innholdet i foredraget: 9,6
2. Hvor relevant var innholdet i forhold til deres ønsker? 8,8
3. Virket foredragsholderen godt forberedt? 9,4
4. Var foredragsholderen flink til å snakke til målgruppen? 8,8
5. Praktiske forhold: 9
6. Hadde gruppen kjennskap til gjeldssletteproblematikk før foredraget? 5,3

Leserinnlegg og kronikker

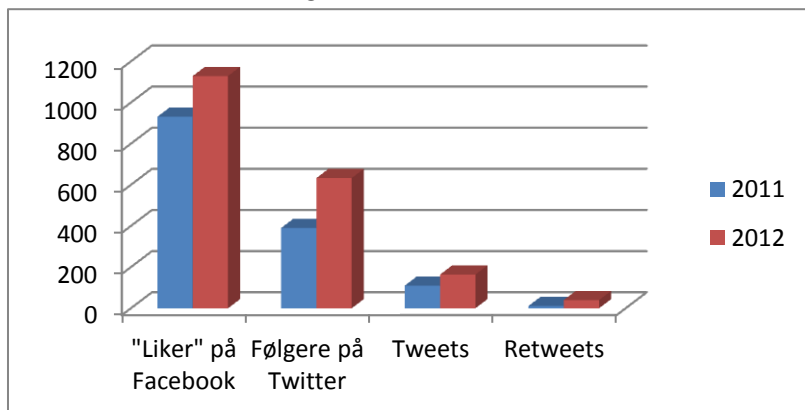
SLUG var i media 56 ganger i 2012, en nesten tredobling fra 2011 og en femdobling fra 2010. Økningen kan forklares ved ansettelsen av en informasjons- og analysemedarbeideren samt mye oppmerksomhet i forbindelse med gjeldsrevisjonskampanjen og annonseringen av at Norge gjennomfører en gjeldsrevisjon. Her er en oversikt over saker som SLUG fått publisert i aviser, der SLUG blir sitert eller som SLUG selv har laget:

- **Illegitim gjeld:** Leserinnlegg Syrias gjeld i Dagbladet. Intervju med styreleder Øvretveit i Aftenposten om Léonce Ndikumanas bok om Odiøs gjeld.
- **Gribbefond:** Daglig leder Ekholt sitert i Bistandsaktuelt, Aftenposten og Vårt Land.
- **Internasjonale finansinstitusjoner:** Leserinnlegg om ledervalget i Verdensbanken i Klassekampen (innlegget ble gientrykket i boka Vintersolverv), sitat i Dagsavisen om valget av en amerikansk leder av banken, en debattrekke i Klassekampen om IMF's betingelser og krisepakker som gikk over 5 innlegg og et innlegg i Dagsavisen om reformer i Verdensbanken skrevet med Kirkens Nødhjelp og Forum for Utvikling og Miljø.
- **Gjeldskriser:** Daglig leder Ekholt på Bergens studentradio om konsekvenser av EUs gjeldskrise for land i Sør, SLUG ble sitert i Aftenposten-artikkelen "Hellas og u-land er i samme båt" og i en artikkel i Changemaker-magasinet om gjeldskriser som et globalt problem. SLUG hadde også leserinnlegget "Et bedrøvelig jubileum" på Nye Meninger i forbindelse med trettiårsjubileumet for u-landsgjeldskrisa, en kronikk om kriser i Europa og utviklingsland trykket både i studentmagasinet Argument og i PRESS' medlemsblad LARM.
- **Gjeld og menneskerettigheter:** Annonser i Ny Tid, ungdomsmagasinet Kult, og Klassekampen om fotoutstillingen Kubamba. Rådgiver Kvangraven hadde et innlegg om gjeld og kvinners helse hos bloggkollektivet Maddam.
- **Kina i Afrika:** SLUG ble intervjuet om Kinas utlån til afrikanske land i Aftenposten og Bistandsaktuelt.
- **UNCTAD:** SLUG hadde et innlegg i Dagsavisen om forhandlingene i UNCTAD sammen med Fellesrådet for Afrika og et innlegg i Ny Tid om UNCTADs retningslinjer for ansvarlig utlån og låneopptak.
- **Gjeldsrevisjon:** SLUG hadde en debattrekke med Heikki Holmås om gjeldsrevisjon i Klassekampen (3 innlegg) og et innlegg om gjeldsrevisjon med Changemaker i Dagsavisen. Etter at Holmås annonserte at regjeringen skal gjennomføre en gjeldsrevisjon ble SLUG sitert i artikler fra følgende aviser og nettsteder: Klassekampen, Vårt Land, Aftenposten, Forut, Fagforbundet, Ukeavisen Ledelse, Framtid Nord, Fædrelandsvennen, Nettavisen, IPS News Agency, Dagens ETC (svensk avis) og Ny Tid.
- **Oljefondet:** Professor Kristian Alm nevner SLUG i en kronikk i Dagens Næringsliv og SLUG hadde et innlegg sammen med Kirkens Nødhjelp i Dagens Næringsliv. I forbindelse med lansering av rapporten om Oljefondet ble lanseringsseminaret til SLUG nevnt i Morgenbladet, NTB, Ny Tid, Bistandsaktuelt og Klassekampen. På lanseringsdagen hadde rapportforfatteren Leon du Toit et innlegg om tema i Klassekampen.
- **Om SLUGs arbeid:** Innlegg i Aftenposten ("Viktige vaktbikkjer") og sammen med Changemaker i Bistandsaktuelt ("God gjeldspolitik kommer ikke av seg selv"). I tillegg ble SLUGs nyansatte nevnt Bistandsaktuelts "Nytt om navn".

Sosiale medier

I 2012 brukte SLUG **Facebook** aktivt for å spre informasjon, og vår Facebook-side gikk fra å ha 931 tilhengere i desember 2011 til 1129 i desember 2012. Dermed har vi sett en oppgang på nesten 200 likere i løpet av 2012. I desember 2012 hadde vi 633 følgere på **Twitter**, altså 243 flere enn i desember 2011. Dette utgjør en økning på drøyt 60%. I tillegg har vi blitt mer aktive på Twitter, og vi gikk fra å tvitre 0.3 tweets per dag i 2011 til 0.45 om dagen i 2012. I tillegg til å tvitre mer blir vi også re-tvitret oftere. I 2011 ble 10% av det vi tvitret re-tweetet mens i 2012 ble 24% av det vi tvitret re-tvitret. Denne drastiske økningen har selvfølgelig også noe å gjøre med at vi hadde en twitter-kampanje i 2012. I tillegg fikk vi tilsammen 37 *mentions* og *replies* i 2012.

Tabell 1: Sosiale medier og alternative medier

SLUG har jobbet mye med å utvikle **nettsidene** for å kunne være en ressurs for medlemsorganisasjoner og andre i Norge. SLUGs nettsider blir jevnlig oppdatert, og SLUG har sendt ut månedlige nyhetsbrev til tilsluttede organisasjoner og andre abonnenter. I 2012 var det ca 600 privatpersoner som abonnerte på nyhetsbrevet, en oppgang på rundt 100 personer. I tillegg er over førti medlemsorganisasjoner abonnenter. I 2011 publiserte vi 55 nettsidesaker, og i 2012 økte vi til totalt 84 nettsidesaker. Vi har sett en positiv økning i både publisering av nettsideartikler og treff på sidene siden vi ansatte en person til å jobbe med informasjon og analyse i midten av 2011. Antall sidetreff på nettsidene har vært konstant fra 2011, med et snitt på 3 150 treff i måneden.

I 2011 opprettet vi en **blogg** (www.slugblogg.wordpress.com) hvor SLUG-aktivister kan skrive mer uformelt om gjeld, og om seminarer og konferanser. Vi fikk bloggen i gang i slutten av oktober, og før året var omme hadde bloggen allerede fått 900 treff. Vi ser at dette er en lettere kanal for de frivillige å uttrykke seg enn å lage saker til nettsidene. Samtidig kan en blogg være mer tilgjengelig for skoleelever og andre interessert som er nysgjerrige på hvordan det er å arbeide med gjeldsspørsmål i Norge. I løpet av 2012 fikk bloggen 2 425 treff, noe som utgjør over 200 treff i måneden i snitt.

ORGANISASJON

Lokallag

De siste årene har SLUG hatt en nedgang i antall aktivister og lokallagsmedlemmer. Det ble derfor bestemt at sekretariatet skulle gjøre et forsøk på å danne en ny lokallagsgruppe i Bergen. I forbindelse med et Nord-Sør seminar organiserte SLUG i samarbeid med Changemaker et oppstartsmøte for interesserte. Lokallaget fikk åtte medlemmer, og Charlotte Kildal ble lokallagsleder. Dessverre var alle medlemmene sisteårsstudenter, og da semesteret var over ble lokallaget nedlagt. Da lokallagsleder i Blindern lokallag også trakk seg grunnet tidsmangel så styret etter alternativer til lokallagsvirksomhet. Til Årsamling 2013 innstiller styret et forslag om å avslutte lokallag og opprette faglige utvalg.

Kontingent, kontorsituasjon og finansiering

Den største utfordringen for SLUG som organisasjon har vært mangel på finansiering av administrasjonskostnader. I 2010 innførte vi medlemskontingent med tre ulike satser for de ulike medlemsorganisasjonene våre. Dette har hjulpet mye. Våren 2011 fikk SLUG innviglet en økt rammeavtale fra Norad og har derfor hatt mulighet til å utvide sekretariatet fra én til to stillinger. Stilling nummer to har imidlertid spist opp hele økningen, så SLUG har i 2012 også måttet jobbe for å få økte egeninntekter for å kunne finansiere kontorplass og andre administrative utgifter. SLUG har hatt kontor på Menneskerettighetshuset i tre år. Men grunnet en husleieøkning på over 8 prosent i 2012 så SLUG seg nødt til å avslutte leiekontrakten, og har i 2013 flyttet til Akersveien kontorfellesskap som har lavere husleie.

Samarbeid med medlemsorganisasjoner og andre i det nasjonale nettverket

SLUG har et godt samarbeid med flere av de tilsluttede organisasjonene. I 2012 har vi samarbeidet med flere av våre medlemsorganisasjoner om ulike prosjekter. Kontakt med medlemsorganisasjonene er alltid en prioritet for SLUG, og vi stiller gjerne opp med foredrag/verksteder når organisasjonene etterspør det. I tillegg til våre medlemsorganisasjoner samarbeider vi med andre organisasjoner gjennom vår deltakelse i ForUMs arbeidsgruppe Finans og Reform og med andre organisasjoner på Menneskerettighetshuset.

Tilleggstøtte til informasjonsprosjekter og annet

I 2012 søkte SLUG på tilleggsmidler fra Norad til fire prosjekter og fikk støtte til to. Begrunnelsen for avslaget for søknad om en kampanjefilm var at dette burde kunne dekkes innenfor rammeavtalen. Begrunnelsen for avslaget på søknad om en skyggerapport for gjeldsrevisjon var at timingen ville være bedre i neste søknadsrunde. Dette oppfattes som et signal om at departementet og direktoratet ser informasjonsarbeid om gjeldsproblematikk som viktig og relevant, og at det også anerkjennes at slike prosjekter ikke kan dekkes innenfor rammeavtalen.

Årssamling

SLUGs årssamling ble avholdt 16. april 2012. Styreleder Kristian Jahren Øvretveit ønsket velkommen. 7 av SLUGs medlemsorganisasjoner deltok på årssamlingen.

Nettverksmøte

SLUGs nettverksmøte skal være en møteplass for tilsluttede organisasjoner. I 2012 kombinerte vi nettverksmøte med lansering av rapporten "Fra prinsipper til handling" om Unctads Prinsipper for å fremme ansvarlig utlån og låneopptak. Rapportforfatter fra SLUG Ingrid la frem funnene fra rapporten, og Per Kristian Roer fra Utenriksdepartementet orienterte forsamlingen om den norske gjeldsrevisjonen.

Internseminarer

Fagkvelder er uformelle samlinger med en faglig innledning og påfølgende diskusjon. I 2012 har ikke egne interne skoleringsseminar blitt prioritert fordi de ikke har vært et særlig behov for det. SLUG har i alt hatt syv seminarer/lanseringer som har vært åpne for både eksterne og interne personer. Disse seminarene har holdt et såpass høyt faglig nivå at det har vært givende og lærerikt for personer som har mye forhåndskunnskap om gjeldsspørsmål. Dette betyr likevel ikke at vi vil avvikle fagkvelder og andre interne skoleringsseminarer.

Stifter av SLUG, Björg Hauer på SLUGs hyttetur på Nøtterøy september 2012

SLUG hadde blant annet en hyttetur i begynnelsen av september der medlemmer av SLUG og Changemaker deltok. Hytteturen fungerte både som arena for introduksjon til gjeldsproblematikk for nye medlemmer (SPU, retningslinjer og gjeldsrevisjon), og som strategiseminar og planlegging av politiske kampanjer og informasjonsarbeid.

SLUG opprettet i 2011 to fagutvalg: gjeldsslettemekanismegruppa og gjeldsrevisjonsgruppa. Begge gruppene møttes bare et par ganger i løpet av 2012, og på tross av vellykkede politiske resultater på begge temaområdene vil SLUG legge ned disse gruppene, og opprette faglige utvalg i 2013.

Styret

Etter Årsamlingen 2012 hadde SLUG følgende styre:

- Catharina Bu (styreleder)
- Kristian Jahren Øvretveit (Press)
- Line Madsen Simenstad
- Stian Anda (SLUG Blindern)
- Magnus Flacké (Fellesrådet for Afrika)
- Jens Aas-Hansen (Kirkens Nødhjelp)
- Astrid Iversen
- Maren Hemsett (Changemaker)
- Eilev Hegstad (KrFU) – *ble ikke formelt valgt inn i styret, velges på ÅS 2013*
- Charlotte Kildal (SLUG Bergen)
- Kathrine Sund-Henriksen

Valgkomiteen bestod av Jonas Ådnøy fra FIVAS (leder), Knut Hjelleseth fra Rorg og Silje Hærnes fra FIVAS. SLUG hadde **styremøter** ca hver 6. uke i 2012. **Arbeidsutvalget** bestod av Catharina Bu, Magnus Flacké og Astrid Iversen. Arbeidsutvalget møttes hver tredje uke.

Sekretariatet

Sigrun Espe var i fødselspermisjon som daglig leder fram til februar da hun sa opp fordi hun skulle flytte til vestlandet. Gina Ekholt som til da hadde vikariert for Espe ble fast ansatt som daglig leder, og etter en ekstern utlysning ble Ingrid Harvold Kvangraven som frem til da hadde vikariert for Ekholt som informasjons- og analysemedarbeider fast ansatt i den stillingen. I løpet av året var Leon du Toit ansatt i en prosjektstilling. Kathrine Sund Henriksen, Zlata Turkanovic, Paul Beaumont, Astrid Iversen og Line Simenstad mottok honorar for oversettelse eller språkvask av rapporter fra norsk til engelsk eller engelsk til norsk. Styreleder Catharina Bu mottok et månedlig honorar på Kr. 1 500 fram til november.

Økonomi

I tidligere år har den største utfordringen til SLUG som organisasjon vært mangel på finansiering av administrasjonskostnader. Selv om 2011 innebar en drastisk økning i rammeavtalen, ble denne økningen spist opp av at vi ansatte en informasjons- og analysemedarbeider. Ansettelse av en ny medarbeider førte også til at SLUG var nødt til å styrke egenkapitalen for å sikre tre måneders drift. Denne nødvendige posten har blitt muliggjort gjennom **medlemskontingenten** som ble innført i 2010.

Nøkkeltall for SLUG 2012

Ut \ Inn	Norad	UD	KN	Medlem	Forum	Andre	Totalt
Informasjon	128 000		80 000		20 000		228 000
SLUG drift	860 000			85 000		45 000	990 000
SPU	100 000						100 000
Tunsia	125 000						125 000
Unctad		20 000	10 000				30 000
Totalt	1 338 000	20 000	90 000	85 000	20 000	45 000	1 473 000

Ettersom **rammeavtalen** med Norad ikke følger prisveksten i samfunnet generelt har SLUG i praksis fått dårligere råd. I tillegg har en plutselig husleieøkning på Menneskerettighetshuset på 4,7 prosent i 2012 og ytterligere 8,6 prosent økning i 2013 medført at SLUG må trekke seg fra fellesskapet og flytte til et billigere kontorlokale. Dette har blitt prioritert fremfor å ta midler fra informasjonstiltakene, som i 2012 tilsvarte 13 prosent av det totale budsjettet.

I 2012 fikk SLUG **tilleggstilskudd** til to prosjekt, et for å utarbeide en rapport om hvordan Oljefondet kan bli en mer ansvarlig utlåner og et som tok for seg hvordan den norske gjeldsrevisjonen kan bli overførbar til en internasjonal kontekst, med Tunisia som case.

INTERNASJONALT NETTVERK

SLUG er medlem i Eurodad, et europeisk nettverk av organisasjoner som jobber med gjeld og utvikling. Vi er også aktive i EuroIFI, et europeisk nettverk for organisasjoner som jobber opp mot de internasjonale finansinstitusjonene. EuroIFI møtes en gang i halvåret, mens Eurodad arrangerer en stor årskonferanse annethvert år og strategimøter etter behov. SLUG er også med i den Sør-ledede kampanjen South-North International Campaign on Illegitimate Debt. Jubilee South og de regionale nettverkene Latindad og Afrodad er de viktigste Sør-baserte samarbeidspartnerne til SLUG.

I 2012 deltok SLUG i et samarbeidsprosjekt om en felles internasjonal kampanje for gjeldsdomstol ("Defuse the debt crisis") og vi tok en lederrolle i denne kampanjen før sommeren.

Utarbeidelsen av rapportene fra Tunisia og om Unctads retningslinjer bidro til å styrke SLUGs internasjonale nettverk, ettersom begge rapportene inneholdt innspill fra involverte og aktuelle aktører. Tunisiarapporten inkluderte i tillegg til innspill fra tunisere, innspill fra to akademikere og elleve sivilsamfunnsorganisasjoner fra fire kontinenter. I tillegg brukte vi nettverkene vi har bygget opp for å få innspill på Terms of Reference til gjeldsrevisjonen og til intervjuer i Gjeldsbrevet.

Deltagelse på internasjonale møter

I 2012 deltok SLUG på følgende internasjonale møter:

- UNCTAD seminar i Madrid
- Eurodads gjeldsseminar i Brussel
- UNCTADs årsmøter i Doha, finansiert av UD
- Årsmøtene til Verdensbanken og IMF i Tokyo, delfinansiert av Forum
- EuroIFI-møte og Eurodads gjeldsseminar i Amsterdam, finansiert av Forum
- UNCTADs gjeldshåndteringskonferanse i New York, finansiert av UD
- Prosjektreise til Tunis, finansiert av tilleggsmidler